

دستور جلسات (۱ و ۲ و ۳)

عنوان: بررسی درخواست‌های اتاق اصناف در حوزه امور مالیاتی

مرجع طرح موضوع: اتاق اصناف ایران

تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۲/۰۵/۳۱

تعداد صفحات دستور جلسه: ۱ صفحه

تعداد پیوست‌ها: ۱ پیوست

شرح موضوع:

عمده مسائل مالیاتی اصناف به شرح عناوین ذیل و مکاتبه اتاق اصناف به تصویر پیوست می‌باشند که در ارتباط با هر یک از موضوعات با متولیان امر از جمله ریاست جمهوری، سازمان برنامه و بودجه، مجلس شورای اسلامی، سازمان امور مالیاتی مکاتبات متعددی توسط اتاق مذکور انجام گرفته است، لیکن تاکنون نتیجه‌ای حاصل نشده است. از این رو درخواست نموده‌اند تا بررسی این مشکلات در دستور کار قرار گیرد.

۱- عدم پرداخت سهم یک در هزار درآمد موضوع تبصره ۲ ماده ۱۸۶ قانون مالیات‌های مستقیم به تشکل‌های صنفی

۲- تعیین یکجانبه ضرایب سود (نسبت سود یا اینتاکد) توسط سازمان امور مالیاتی

۳- میزان معافیت مالیات پایه برای صاحبان مشاغل در قانون بودجه ۱۴۰۲

(مهیار تورم، رشد تولید)

جناب آقای دکتر سلاح ورزی

رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و دبیر شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی
موضوع : درخواست طرح مسائل امور مالیاتی اصناف در شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی

با سلام و احترام

پیرو جلسه شورای راهبری بهبود محیط کسب و کار در تاریخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۶ و مصوبه شورای مذکور، بدین ترتیب عمده مسائل مالیاتی اصناف، جهت طرح و پیگیری از طریق شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی، به استحضار آن مقام می‌رسد:

۱. یکی از چالش‌های همیشگی اتاق اصناف ایران با وزارت امور اقتصادی و دارایی، سهم یک در هزار درآمد مشمول مالیات واحدهای صنفی می‌باشد که توسط سازمان امور مالیاتی وصول می‌گردد ولی به شکل‌های صنفی پرداخت نمی‌شود. تبصره (۲) ماده (۱۸۶) قانون مالیات‌های مستقیم به سازمان امور مالیاتی اجازه داده است مبلغی معادل یک در هزار درآمد مشمول مالیات قطعی شده صاحبان درآمد مشاغل را وصول تا در حدود اعتبارات مصوب بودجه سالانه به شکل‌های صنفی و مجامع حرفه‌ای پرداخت نماید. سازمان امور مالیاتی نیز هر ساله از اختیار مذکور استفاده نموده و معادل مبلغ مذکور از درآمد مشمول مالیات صاحبان مشاغل کسر می‌نماید. از آن سو اما، مبلغ دریافتی به صورت مناسب در بودجه سنواتی لحاظ نشده و حتی در صورت پیش‌بینی ردیف مستقل جهت اجرای تبصره (۲) ماده مذکور، توسط سازمان برنامه و بودجه به سازمان امور مالیاتی و از آن طریق به شکل‌های صنفی پرداخت نمی‌گردد.

اتاق اصناف ایران در سال‌های متمادی و طی نامه‌های متعدد نسبت به رویه فوق معترض و خواهان پرداخت حقوق قانونی خود بوده است. در پیوست (۱)، صرفاً بخشی از نامه‌های مذکور که مربوط به سال ۱۴۰۱ بوده است، تقدیم می‌گردد. پیشنهاد اتاق اصناف ایران به منظور پرداخت حقوق قانونی مذکور آن است که زمینه اصلاح تبصره (۲) ماده (۱۸۶) قانون مالیات‌های مستقیم و پیش‌بینی شیوه‌ای مشابه با ماده (۶۴) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ که در آن سهم سه در هزار اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی و اتاق تعاون جمهوری اسلامی ایران توسط سازمان امور مالیاتی وصول و به صورت مستقیم به اتاق‌های مزبور پرداخت می‌شود، فراهم گردد.

۲. استفاده از ضرایب سود (نسبت سود یا اینتاكد) و نیز تعیین یکجانبه آن توسط سازمان امور مالیاتی، خلاف قانون و فلسفه اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم و طرح جامع مالیاتی می‌باشد. پیش از اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم در سال ۱۳۹۴، به موجب بند الف ماده (۱۵۴) ق.م.م، تعیین ضرایب تشخیص درآمد مشمول مالیات (به‌عنوان یکی از پایه‌های تشخیص علی‌الرأس مالیات) بر عهده کمیسیونی مرکب از نمایندگان سازمان امور مالیاتی، بانک مرکزی و اتاق اصناف ایران بود. پس از اصلاح قانون اما با وجود عدم جواز قانونگذار به استفاده از ضرایب سود، سازمان امور مالیاتی به موجب ماده (۴۱) آیین‌نامه ماده (۲۱۹) ق.م.م و دستورالعمل ۲۰۰/۹۹/۵۲۲ جهت تعیین درآمد مشمول مالیات واحدهای صنفی‌ای که امکان ارائه اسناد و مدارک هزینه‌ای ندارند، از نسبت سود فعالیت استفاده نموده و این رویه همچنان ادامه دارد.

نکته حائز اهمیت آن است که به دلیل حذف ماده (۱۵۴) ق.م.م، دیگر تعیین ضرایب سود (یا نسبت سود فعالیت یا اینتاكد) با مشارکت اتاق اصناف ایران صورت نمی‌گیرد؛ در واقع نه تنها نظام علی‌الرأس حذف نگردیده بلکه با حذف اصناف از فرایند تعیین ضرایب سود، عملاً با وضعیتی بدتر از نظام علی‌الرأس مواجه گردیده‌ایم.

پس از سال ۱۳۹۷ که وضعیت بازار با رکود و تورم مواجه گردید، گرچه میزان فروش اصناف (به دلیل تورم و افزایش قیمت‌ها) بالا رفت لیکن در عمل از میزان سود آنها به شدت کاسته شد. در مقابل اما، در غالب موارد، ضریب سود (نسبت سود فعالیت) به همان وضعیت سابق باقی مانده است. به‌علاوه، ضرایب سود تعیین‌شده توسط سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان که واحدهای صنفی مکلف به رعایت آن می‌باشند در برخی موارد بسیار کمتر از نسبت‌های سود تعیین‌شده (اینتاكد) مالیاتی است. واحدهای صنفی مجوز فروش کالا به قیمتی بیشتر از ضرایب سود سازمان حمایت نیستند اما سازمان امور مالیاتی در محاسبه مالیات مؤدیان، از نسبت‌های سودی استفاده می‌نماید که واحدهای صنفی هیچگاه اقدام به دریافت آن ننموده‌اند. با وجود چنین شرایطی، به دلیل حذف ماده (۱۵۴) ق.م.م، مشارکت نمایندگان اصناف در تعیین نسبت‌های سود فعالیت و حتی تغییر و تعیین سالانه ضرایب سود به نحو مقتضی انجام نمی‌پذیرد. لذا ضروری است جهت جلوگیری از تعیین یکجانبه سود فعالیت برای واحدهای صنفی توسط سازمان، کارگروهی با حضور نمایندگان سازمان امور مالیاتی و اتاق‌های بازرگانی و اصناف ایران جهت تعیین نسبت‌های سود فعالیت تشکیل شود.

۳. با اینکه قانون مالیات‌های مستقیم در ماده (۱۰۱)، معافیت پایه (معیشتی) معادل معافیت موضوع ماده (۸۴) ق.م.م برای صاحبان مشاغل تعیین نموده است، لیکن هر سال در قانون بودجه، معافیت

تاریخ : ۱۴۰۲/۰۵/۱۴

شماره : ۷/۵۶/۶۶۵۴

پیوست :

مذکور صرفاً نزدیک به یک سوم معافیت حقوق در نظر گرفته می شود. به طور مثال برای عملکرد سال ۱۴۰۲، میزان معافیت حقوق ۱.۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال تعیین گردیده ولی همین معافیت برای صاحبان مشاغل ۴۷۵.۰۰۰.۰۰۰ ریال می باشد. معلوم نیست که تمایز فوق به چه دلیلی ایجاد گردیده و چرا قانونگذار با اینکه تکلیف میزان معافیت مالیاتی صاحبان مشاغل در قانون مالیات های مستقیم تعیین گردیده، در قانون بودجه سالانه اقدام به کاهش آن می نماید؟ بدیهی است جهت اصلاح این رویه غیرمنطقی، کافی است در قانون بودجه سالانه نسبت به تعیین معافیت مالیاتی صاحبان مشاغل هیچ نوع اقدامی صورت نگیرد تا به موجب ماده (۱۰۱) ق.م.م، معافیت مالیاتی حقوق بگیران به صورت خودکار صاحبان مشاغل را نیز در بر گیرد.

ضمن ارسال مکاتبات صورت گرفته قبلی با نهادهای مختلف به پیوست این نامه، مستدعی است دستورات لازم را جهت پیگیری و رفع مسائل فوق الذکر صادر فرمایید.

حسین طاهر محمدی
طاهر